

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Statenbrief Jaarverslagen Railveiligheid en Beheer Tramsysteem 2022	TELEFOONNUMMER	+31612821379
		E-MAILADRES	alfons.buijs@provincie- utrecht.nl
DATUM	30-05-2023	DOMEIN/OPGAVE	MOB
DOCUMENTNUMMER	UTSP-794201403-72326	TEAM	CNB
VAN	Alfons Buijs	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee
BIJLAGEN	1. Jaarverslag Railveiligheid 2022 2. Jaarverslag Beheer Tramsysteem 2022		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op grond van de Wet lokaal spoor (Wls) is de provincie Utrecht (hierna: de provincie) verantwoordelijk voor het tramsysteem in Utrecht. De provincie heeft het team Trambedrijf Beheer en Onderhoud (TBO) aangewezen als beheerder van het lokaal spoor en de bijbehorende assets. Dit zijn alle onderdelen die nodig zijn om de tram rijdende te houden (o.a. de trams, haltes, het remiseterrein en beveiligingssystemen). Jaarlijks brengt de beheerder verslag uit over het uitgevoerde beheer en onderhoud. Over het aspect veiligheid wordt ook gerapporteerd door de concessiehouder Qbuzz, de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) als toezichthouder, en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) als vergunningverlener en handhaver. Daarnaast geeft de Safety Board van de provincie gevraagd en ongevraagd advies aan het bevoegd gezag, op basis van de beheervisie die door het bevoegd gezag is vastgesteld. Alle veiligheidszaken zijn samengevat in het jaarverslag railveiligheid. Veiligheidsrisico's die horen bij een tramsysteem worden volgens de stand der techniek en de wettelijke norm beheerst. Geconstateerde verbeterpunten hangen samen met het booggeluid, de verkeersongevallen met ontsporingen, trams die door een rood sein rijden, en de technische storingen die rituitval veroorzaken. De aanpak van deze punten heeft de voortdurende aandacht, ook bij de exploitatie en het beheer en onderhoud van het tramsysteem in 2023.

Toelichting:

De tram staat volop in de belangstelling en vervult een belangrijke rol in de bereikbaarheid van het stedelijk gebied. Jaarlijks informeren wij u over het uitgevoerde beheer en onderhoud en de veiligheid van het tramsysteem. Uit de bijgevoegde rapportages blijkt wat de resultaten zijn, en of die voldoen aan de gestelde kaders en doelen. De activiteiten ten behoeve van het tramsysteem zijn geprogrammeerd in het meerjarenonderhoudsplan (MOP) en meerjareninvesteringsplan (MIP) infrastructuur als onderdeel van de programmabegroting.

In de Beheervisie Tramsysteem 2020-2024 is vastgelegd welke doelen met het tramsysteem worden nagestreefd, wat de gewenste kritische prestaties zijn, en wat de rolverdeling en toe te passen werkwijze is. Uit de verslagen blijkt dat over het algemeen goed aan deze kaders tegemoet wordt gekomen. Bijzonderheden c.q. afwijkingen die zich in 2022 voor hebben gedaan zijn:

- Er deden zich storingen voor in de beveiliging van de wissels, waardoor deze niet meer op afstand te bedienen zijn. Dit zorgt voor te veel rituitval;
- Sinds de introductie van de nieuwe lage vloertrams is er sprake van (hoog)geluid op het tracé naar Nieuwegein en IJsselstein. Daarvoor zijn diverse mitigerende maatregelen getroffen;
- In 2022 heeft zich één verkeersongeval voorgedaan waarbij de betrokken tram ontspoord is. Naar aanleiding van ongevallen in 2021 en het ongeval uit 2022 is een afwegingskader opgesteld voor de inrichting van de tramkruisingen en is een analyse opgestart van alle tramkruisingen en gewenste verbetermaatregelen;

Na de vernieuwing en uitbreiding van het tramsysteem wordt het assetregister en configuratiemanagement verder ontwikkeld als basis voor het beheer en de verdere doorontwikkeling van het tramsysteem in de toekomst. In 2022 is een nieuw onderhoudscontract voor de infrastructuur geïmplementeerd waarin meer informatie en prestatie gedreven te werk wordt gegaan.

Het afgelopen jaar stond in het teken van de overgang van projecten naar een definitieve beheerfase. Twee projecten zijn succesvol afgerond:

- Project VK+: het project waarin de Uithoflijn en de SUNIJ-lijn vervoerskundig met elkaar zijn verbonden. Sinds de voltooiing van dit project kunnen reizigers moeiteloos vanaf het Science Park naar Nieuwegein-Zuid of IJsselstein-Zuid reizen zonder over te stappen.
- Nieuwegein City: Er wordt momenteel een grootschalige herinrichting van een groot deel van het centrum van Nieuwegein uitgevoerd. Als onderdeel van deze herinrichting en de vernieuwing van de SUNIJ-lijn is er de een stuk trambaan opnieuw aangelegd in het betreffende gebied.

Door de afronding van deze projecten is er nu meer focus op het structureel beheer van de traminfrastructuur. In 2022 lag de specifieke nadruk op het onderzoek naar de veiligheid van tramkruisingen en het aanpakken van het booggeluid. Deze inspanningen hebben geleid tot verschillende maatregelen die zijn genomen om de traminfrastructuur te verbeteren, en deze twee onderwerpen blijven ook in 2023 belangrijk. Een positieve conclusie is dat de beheerorganisatie zich nu meer kan richten op het optimaliseren van de exploitatie, daar waar energie voorgaande jaren ook ging naar projecten of incidenten. Deze trend is duidelijk af te lezen uit de KPI's van het Jaarverslag Beheer Tramsysteem 2022.

Op grond van de WIs dient de beheerder voor 1 april van het navolgende jaar het jaarverslag op te leveren aan het bevoegd gezag. Deze termijn is niet gehaald als gevolg van het laat beschikbaar komen van data en beperkte personele capaciteit, waarbij de prioriteit is gegeven aan de doorgang van operationele werkzaamheden

Vervolprocedure / voortgang:

Bij het beheer en de ontwikkeling van het tramsysteem wordt gewerkt volgens een cyclische aanpak waarin op grond van evaluatie vervolgacties en verbeteringen worden ingezet; plan-do-check-act. De resultaten in 2022 vormen de basis voor de (lopende) aanpak en programmering in 2023. Zo heeft u recent van ons Statenbrieven ontvangen over het beheerplan Wet lokaal spoor 2023 en de stand van zaken en vervolgaanpak van het booggeluid en het programma nazorg projecten.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen